

ДНЕВНИКЪ ІХ.

Засѣданіе на 7 Марта 1879 год.

Засѣданіето се откри на 11 часа прѣдъ обѣдъ отъ Подпрѣдсѣдателя г. Каравелова, който яви на Събранието, че Негово Блаженство Прѣдсѣдательтъ е боленъ, и той ще заема мѣстото му въ днешното засѣданіе.

Отъ прочитаньето списъка на прѣдставителитѣ станжъ явно, че отъ тѣхъ отсъствуватъ 15 души, отъ които 9 по отпускъ, а другитѣ по разни причини. Имената на отсъствуващитѣ се забелѣжихъ въ надлежното мѣсто.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Каравеловъ, като обяви на Събранието, че дневникътъ отъ минжлото засѣданье още не е готовъ, каза, че Негово Сиятелство ИМПЕРАТОРСКИЙ Русски Коммиссаръ, на 3 тога е приелъ телеграмма отъ Господарственний канцлеръ Князя Горчакова въ отговоръ на Съобщението му заради засѣданьето на 27 Февруария, и прочете тая телеграмма, съдържаньето на която е това: „Господарьтъ съ удоволствие се научи за първитѣ дѣйствія на Българското Събрание, което пристъпва къмъ разглежданьето на Устава и се надѣва, че подъ Вашето рководство то не ще се отстрани отъ онази правилна, съгласна съ трактата, почва, на която е стъпило.“

Слѣдъ това г. Лукияновъ, като пое думата, каза: по поржчка на ИМПЕРАТОРСКИЙ Русски Коммиссаръ имамъ честъ да явжъ на Народното Събрание, че слѣдъ завѣщаньето си отъ ижтуванье въ Русчукъ и Варна, Н. Сиятелство съ прискърбие се научилъ за прѣпирнитѣ, които станжжъ въ послѣднето засѣданіе, по въпроса за подпаяние отъ името на Събранието меморандумъ на Европейскитѣ Държави, и счита такива дѣйствія на Събранието за исходящи вънъ отъ прѣдлитѣ на задачата, която му (на Събранието) е показана отъ ИМПЕРАТОРСКИЙ Коммиссаръ при самото отварянье на Събраньето. Такива отетживания трѣба да се считатъ незаконни и могатъ само да усложнжтъ и безъ това сложната и трудна задача както за правителството, така и за самото Събрание. Н. Сиятелство напълно се надѣва, че Народното Събрание, рководимо отъ това довѣрие, съ което Българекій народъ постоянно е удостоивалъ ИМПЕРАТОРСКИЙ Русскій Коммиссаръ, и отъ този политически смисель, който до послѣдне врѣме е отличавалъ всичкитѣ дѣйствія на Свиканитѣ тука прѣдставители отъ Българското Княжество, че това Н. Събрание, въ понататашнитѣ си засѣдания ще се съобразява съ строгата законность и не ще отетжни отъ възложената на него задача. Такива въпроси, ка-

къвто бѣше възбуденъ въ послѣдното засѣданіе въпросъ, можтъ да бждатъ — прѣдметъ само на частни съвѣщанія. които не трѣба да иматъ никаква официална връзка съ дѣйствиата на народнитѣ прѣдставители въ самото Събрание, което е свикано отъ ИМПЕРАТОРСКИЙ Русски Коммисаръ само за да разгледа и окончателно да утвърди Органически Уставъ на Българското Княжество.

Г. Д. Цанковъ забелѣжи, че това, което се каза, трѣбаше да го чуемъ прѣди нѣколко дена, когато въпросътъ за мемуаръ още не бѣше подигнатъ. Понеже сега ни се казва, добави г. Цанковъ, че нѣмами право да разискваме тоя въпросъ, то трѣба къмъ него да се неповръщаме.

Въ възражение на това г. Лукьяновъ отговори, че когато се обсъждаше правилникътъ, той нѣколко пѣти заявявалъ, че цѣльта и задачата на Събранието е да разгледа Устава и че то не трѣба да се отдалечава отъ тая задача; но Събранието не приело во внимание неговитѣ заявления, затова той се е възпаржалъ отъ понататашни напомнѣвания.

Г. Геровъ като каза, че Народното Събрание нѣма намѣрение да възбужда пакъ и да обсъжда подигнатитѣ въ вчерашното засѣданіе въпроси, прибави че то ве вече едно рѣшение. Ще ли се слѣдва понататакъ това прието рѣшение или не?

Г. Грековъ попита, какво рѣшение се е зело, и помоли г. Герова да каже това.

Г. Геровъ съете излишно да раскаже, какво е това рѣшение, като забѣлѣжи, че Г. Грековъ самъ присѣтствоваше въ вчерашното засѣданіе и твърдѣ добрѣ знае, какво е това рѣшение.

Г. Цанковъ обърихъ вниманието на Събранието върху 8-й параграфъ на Правилника, въ който между друго се говори, че прѣдсѣдательтъ, при отварянieto на сѣко засѣданіе, напомнѣва въпроситѣ, които има да се разискватъ, и попита трѣбва ли да се държи и слѣдва това правило? Той мисли че това правило не се е уважило днесъ.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Каравеловъ попита Събранието, счита ли то подигнатий вчера въпросъ за свършенъ?

При това отъ Събранието се чухъ гласове, че тоя въпросъ е вече свършенъ.

Г. Геровъ пакъ повтори запитванието си: що станъ съ вчерашното рѣшение и поиска да му се отговори.

Г. Лукьяновъ отговори, че ИМПЕРАТОРСКИЙ Коммисаръ признава за незаконни дѣйствиата на Събранието, когато тѣ излѣзватъ внѣ отъ длѣжноститѣ му.

Г. Цанковъ каза, че понеже намъ се запрещава да говоримъ за тие въпроси, които подигнахми вчера, то трѣба да се попита Н. Събрание, склонява ли то да не се говори вече за тие въпроси.

Г. Лукьяновъ възрази на това, като казва, че думата запрещение тука свършено е неумѣстна. Н. Сиятелство ИМПЕРАТОРСКИЙ Коммисаръ напомни само на Събранието, че то не трѣбва да излѣзва внѣ отъ опредѣлената си задача и не може да влѣзва въ сношения съ Европейскитѣ Държави и да имъ подава мемоари.

Отъ Събранието се чухъ гласове, че трѣбва да се пристѣпи къмъ разглежданieto на Органически Уставъ.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Каравеловъ забѣлѣжи, че прѣди да пристѣпимъ къмъ

това разглеждане, ний имаме да чуемъ записката на г. Дриновъ. Но въ Събранието пакъ се подновихъ виковетъ: „устава“, и по явно гласоподаване се прие да се чете уставътъ.

Г. К. Цанковъ обърна вниманието на Събранието върху телеграмитъ и писмата, които сж испроводени отъ разни лица до Събранието, и поиска, щото тѣ по напрѣдъ да се прочетхъ, че подиръ това да се пристъпи къмъ разглеждане на Устава. Но отъ Събранието продължавахъ да се чуватъ гласове:

„Устава! Устава!“

Подпрѣдсѣдателътъ г. Каравеловъ пакъ попита Събранието: какво по напрѣдъ да се чете, уставътъ или телеграмитъ?

Г. Грековъ протестира срѣщу повръщанье на въпроси вече рѣшени по гласоподаване.

Г. Поменовъ протестира противъ отлаганьето на вчерашното засѣданье.

г. Наумовъ иска, щото въпросътъ: Уставътъ ли да се разглежда по напрѣдъ или да се свършхъ други работи, да се рѣши по тайно гласоподаване.

Но при това пакъ се чухъ гласове отъ Събранието че въпросътъ е вече рѣшенъ.

Подпрѣдсѣдателътъ г. Каравеловъ попита Събранието, какъ ще се разгльда Уставътъ.

Въ отговоръ на това г. Лукьяновъ каза, че правилникътъ опрѣдѣля, какъ ще става това разглеждане, именно чрѣзъ комисии.

Г. Цанковъ каза, че много ще бжде жално, ако и всичкитъ въпроси ще се рѣшаватъ съ викъ, както днешнитъ въпроси.

Подпрѣдсѣдателътъ г. Каравеловъ забѣлѣжи, че чловѣкъ може умтвенно да се заблуждава, но мнѣнията му трѣбва да се уважаватъ и пакъ попита Събранието какъ ще се разгльдва Уставътъ.

Г. Даскаловъ прѣдложи най напрѣдъ Уставътъ да се прочете исцѣло и послѣ да се разиска за начина, по който той ще се разгльдва.

Подпрѣдсѣдателътъ г. Каравеловъ, като прочете параграфа на Правилника, въ който се говори за комисии, попита трѣбва ли да се състави комиссия или Уставътъ да се чете тука статия по статия.

Г. Грековъ прѣдложи да се избере една комиссия отъ 12 души, която може да се раздѣли на нѣколко подкомисии за обяснение на работата си.

Г. Цанковъ каза, че ако мнѣнието на г. Грекова се приеме, той не желае да влезе въ никоя комиссия и моли Събранието да го не избира. Ний, заключи г. Цанковъ, съставихми много комиссии, но отъ тѣхъ нищо не излѣзи.

Г. Даскаловъ каза, че за разглежданьето на Устава нѣма нужда отъ комисии: той трѣбва да се разглежда и обсъжда тука статия по статия.

Г. Я. Славчевъ прѣдложи по напрѣдъ да се прочете Уставътъ исцѣло и ако се види нужда отъ комисии, то тогава тѣ да се избераатъ.

Г. Казанакли, като каза, че Уставътъ не е друго освѣнъ една брошура, прѣдложи, щото Събранието да се раздѣли на нѣколко комисии; сѣка отъ тѣхъ да разгльда цѣлий Уставъ и чрѣзъ своя докладчикъ да си изложи възрѣнията въ Събранието.

Г. Горбановъ като каза, че ний всинца сме раздражени въ днешното засѣ-

дание, както бѣхми и въ вчерашното, прибави, че трѣбва да се почита ржководителтъ въ рѣшенията ни, а именно вишегласието.

Приемамъ, заключи той, вишегласието, но нѣма ли да бжде по добрѣ да се прочете по напрѣдъ записката на г. Дринова, която, може да се каже, трѣбва да слѣдва подиръ Словото на Княза.

Г. С. Илиевъ поддържа прѣдложението на г. Горбанова.

Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ заблѣжи, че Н. Събрание още не се е произнесло, по кой начинъ ще стане разгледванието на Устава.

В. Просвѣщенный Симеонъ прѣдложи да се приеме мнѣнието на г. Даскалова.

Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ покани г-на Даскалова да формулира прѣдложението си писмено и тогава да го подложи на гласоподаванье.

Г. Даскаловъ прѣдстави писмени слѣдующето прѣдложение: „Първо да се прочете исцѣло уставтъ и послѣ да се разиска за начина на разгледванието му“. Това предложение се прие по вишегласие, и прѣди да се почне прочитаньето на Устава, подпрѣдсѣдателтъ распусти събранието за 15 минути.

При подновяване на засѣданието Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ яви, че има едно заявление, подписано отъ 48 прѣдставители, които казватъ, че гласоподаваньето не било ясно и желятъ да се повтори.

Единъ отъ секретаритѣ, г. Горбановъ, комуто се прѣдаде да прочете това заявление, изяви недоумѣние, да го чете ли, или да чете устава както беше се рѣшило.

Изъ мѣжду Събранието се чуха гласове: „Устава!“ „Устава!“

Г. Цанковъ изяви съжалѣние, че начевами устава съ таково поведение което ни се показва отъ нѣкои си и което не е до тамъ похвално.

Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ каза, че той прави блѣжка г. Горбанову, който нѣма право да прави това прѣдложение, и попита събранието, желяе ли то да се прочете това заявление.

Високопросвѣщенный Григорий каза, че прѣдложението да се чете уставтъ вече се прие по вишегласие, което трѣба да се уважава.

Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ прѣдложи които желятъ да се чете заявлението, да станжтъ, но

Г. Грековъ забелѣжи, че гласоподаванието за четеньето на Устава станж законно, защото станж споредъ Правилника. Да се повръщамъ пакъ върху това, значи да постжпваме неправилно и да показваме недовѣрие къмъ квесторитѣ.

Г. Антоновъ възрази, като казва че недовѣрие къмъ квесторитѣ никой не показва, но имаше прѣдставители, които искаж гласоподаванието да стане тайно.

Г. Поменовъ обрнж вниманието на Събранието върху правилника, въ който се иска, щото устно прѣдложение направено отъ нѣкой членъ отъ събранието, да бжде подкрѣпено поне отъ 5 души. Ако това заявление е подписано отъ толкова души, то трѣба да се чете.

Но оратортъ се прѣкъса отъ гласове: „да се чете уставтъ“.

Високопросвѣщенный Григорий каза, че трѣба да бждемъ послѣдователни; Уставтъ захванж вече да се чете, защо да се повръщамъ:

Г. Антоновъ възрази, че ако искаме да сме послѣдователни, то трѣба да изслушамъ записката на г. Дринова, че тогава да пристжпимъ къмъ четеньето на Устава.

Подпрѣсѣдательтъ г. Каравеловъ пакъ покани Събранието да се произнесе, дали трѣбва да се прочете заявлението, но

Високопросвѣщенный Симионъ каза; „тука два пѣти се прѣдложи да ли трѣба да се чете заявлението и сега пакъ се прѣдлага. Азъ съ жалостъ заблѣжвамъ, че г. Подпрѣсѣдательтъ е пристрастенъ въ водението на разискванията.

Подпрѣсѣдательтъ г. Каравеловъ възрази, като каза, че той има за сѣкий прѣдметъ своето убѣждение. За да исказва убѣжденията си тука има трибуна, отъ дѣто той може това да направи.

А на прѣсѣдателската катедра той се е мѣчилъ сѣкога да бѣде безпристрастенъ. Ако прочее, заключи г. Каравеловъ, събранието нѣма къмъ мене довѣрие, то азъ се оттеглямъ и моето мѣсто може да го земе г. Икономовъ.

Нѣкои отъ членоветъ на Събранието се съгласихъ, но

Г. Икономовъ каза, че между подпрѣсѣдателитѣ има установенъ редъ, че г. Каравеловъ води разискванията на събранието отъ самото начало на дневното заседание и за това той, Икономовъ, не може да земе подпрѣсѣдателското мѣсто.

Г. А. Стояновъ заяви че, понеже къмъ него се искавало недовѣрие, той неможе вече да изпълнява квесторската длъжностъ.

Г. С. Илиевъ каза, че квесторътъ не е виноватъ, но трѣбваше прѣди да се гласоподава, да се рѣши, по кой начинъ ще стане гласоподаванъето.

Г. Грековъ възрази като каза, че Подпрѣсѣдательтъ твърдѣ ясно прѣдложи въпроса за гласоподаванъето и обяви, че то е свършено.

Г. Джабаровъ прѣдложи още единъ пѣтъ да се гласоподава, като прибави: страхъ ли ни е, че ще изгубимъ вишегласието, ако се съгласимъ да го повторимъ. За увѣрение на противницитѣ и за да докажемъ законността си, нека се съгласимъ още единъ пѣтъ да гласоподаваме.

Г. Грековъ му възрази, като каза, че не ни е страхъ но трѣба да имамъ редъ и законностъ. Вишегласието е тука редъ и трѣбва да се ръководимъ отъ него. Слѣдъ това г. Грековъ помоли г. Подпрѣсѣдателя да се распореди, щото четенъето на Устава да почне, но

Г. Цанковъ каза, че затова именно трѣба да се повтори гласоподаванъето, за щото въ първото гласоподаванъето нѣмаше редъ. Въ миналитѣ заседания, когато искаше да узнае, на коя страна е вишегласието, г. Квесторъ ни държаше прави половинъ часъ, а при дневната проверка употреби не повече отъ една минута.

Г. А. Стояновъ на това отговори, че нѣмало нужда да брой станжитѣ на крака, защото сѣднитѣ едвамъ ли имали 1/3 часть отъ събранието.

Г. Цанковъ заяви, че той не иска да стане втори пѣтъ гласоподаванъето върху това трѣба ли да пристѣпамъ къмъ разглежданъето на устава. Това разглежданъето той го приема, защото е рѣшено отъ г. Лукьянова, а не прието по вишегласие, което не стана правилно и редвно.

Г. Грековъ отговори, че думитѣ на г. Цанкова се не приематъ отъ Събранието.

Г. Цанковъ възрази, като каза, че неговитѣ думи сѣ изречение на тие, които сподѣлятъ мнѣнието му, на послѣдователитѣ му, а г. Грековъ като не е отъ числото на послѣднитѣ, то не може и да оборва думитѣ му, които сѣ изказани

отъ неговитѣ, Цанковитѣ, другари, ний се покорявами, заключи г. Цанковъ, на думитѣ на г. Лукьянова, а не на вишегласието.

На това г. Грековъ каза, че г. Подпрѣдсѣдатель нѣма една мѣрка за всички, защото думитѣ на г. Цанкова сж обида за Събранието, и г. подпрѣдсѣдатель трѣбаше да забѣлѣжи това.

При това се чухъ гласове: да се чете Уставътъ!

Г. Цанковъ каза, че ако искаме да викаме, то сѣкий знай да вика; тука трѣба гласоподаване, а не викъ.

Подпрѣдсѣдателятъ г. Каравеловъ попита, върху какво гласоподаване?

Г. Цанковъ отговори: гласоподаване върху това: мисли ли Народ. Събрание да склони на думитѣ на г. Лукьянова и да пристъпи къмъ разгледванието на Устава. Ако гласоподаването бѣше за това, то се приема, ако ли пакъ да ли да се отхвърли вчерашний въпросъ, то това гласоподаване бѣше незаконно.

На това г. Лукьяновъ каза, че той обавилъ волята на ИМПЕРАТОРСКИЙ Комиссаръ, и мисли, че тая воля не подлѣжи на гласоподаване. Тази воля се отнася само къмъ това, че Н. Събрание не може да додава мемуари на Европейскитѣ Държави. Разбира се, продължи г. Лукьяновъ, че тази воля не се отнася до дневний редъ; тоя послѣдний принадлежи на Прѣдсѣдателя.

Слѣдъ това единъ отъ секретаритѣ прочете Устава исцѣло. г. Стоиловъ пое думата и каза: во всѣки единъ парламентъ ставатъ бурни засѣдания, но жално е че и нашето днешно засѣдание бѣше малко бурно. Въ Европа съществуватъ разни партии и сѣка една се стреми да увладѣе управлението. Унасъ не е тѣй, и за това азъ казахъ, че е жално, дѣто и нашатѣ засѣдания наченххъ да ставатъ бурни у насъ частни интереси нѣма, интересътъ е общъ. Дѣто сѣкий си има мнѣнието, това нѣщо е утѣшително; но разнитѣ мнѣния не трѣба да веджтъ къмъ раздѣление. И тѣй като изкажя още веднѣжъ съжалѣние за станалитѣ прѣбирни, азъ не можъ освѣнъ да пожелажъ, щото общото единство пакъ да се водвори у насъ и съ съзнанието на това единство да пристѣпимъ къмъ трудната задача — разгледванието на Органически Уставъ. Постари наши приятели, по вѣщи въ народнитѣ навици казватъ, че Българитѣ имали лошъ навикъ да не гледатъ сериозно на длѣждоститѣ си, но това менѣ не ми се вѣрва. Разгледванието на устава е много тежка работа, толкова повече тежка, че у насъ нѣма политическа опитностъ, че ние не знаемъ това, че малкитѣ работи иматъ по нѣкогашъ голѣми политически сетнини. Това ме кара да кажъ, че нашата длѣжностъ е тежка. За това прѣди всичко моля Ви да забравимъ станалото, да оставимъ страститѣ. Работата, която ни прѣдстои да вършимъ, е работа научна, работа академическа. Много професори би пожелали да сж на нашето мѣсто, за да могжтъ да приложжтъ на дѣло това, което сж тѣ писали въ книгитѣ си. Скрапявамъ рѣчята си и прѣдлагамъ: Уставътъ да се не разглежда членъ по членъ. Ний трѣба първо да си съставимъ точно понятие за главнитѣ мисли, които сж въ основата му. Споредъ моето мнѣние трѣба да се избере една комиссия отъ 15 души, която да извади на явѣ оние мисли, да ги освѣти съ науката и опита отъ животани. Слѣдъ това комиссията може да се раздѣли на части за да разгледа Устава подробно. Слѣдъ това подкомисииитѣ да

си съставят докладъ за въ Събраннето. Разбира се, че на тая комиссия трѣба да се опредѣли единъ срокъ за да прѣдстави първий си докладъ.

Г. Славейковъ каза: повечето отъ думитѣ, които имахъ намѣрение да кажа, се казаха и по краснорѣчиво, отъ колкото би ги казалъ азъ. Азъ дохождамъ да ги по вториж. Исква се да оживимъ минжлото, и като говорж това, иде ми на умъ една русска пословица, която гласи: който спомни старото, окото му да излѣзе. Г. Стоиловъ не вѣрва, че българитѣ гледатъ легко на работитѣ си. Но азъ като по старъ и може би по опитенъ въ народнитѣ работи знаж, че наистина Българитѣ легко гледатъ на длжноститѣ си. За това г. Славейковъ е несъгласенъ да се избиратъ комиссии, защото нашитѣ комиссии, продължи той, се нѣкатъ раскомиссватъ.

Бъраме да свършимъ, а не работа да вършимъ, чакаме съ нетърпение да си отидемъ да ядемъ червени яйца. Азъ прѣдлагамъ, Уставътъ да се разгледва тука и комиссии да се не избиратъ.

Г. Наумовъ пое думата и каза: Повикани сме да разгледваме Уставъ; но отъ Трънъ и Брѣзникъ нѣма нито единъ прѣдставителъ. Можемъ ли ний безъ тѣхъ да разгледваме и одобряваме Уставъ?

Г. Грековъ като се съгласява съ мнението на г. Стоилова, пита, дѣ ще става общото разгледвание на изработеното отъ подкомиссиитѣ?

Г. Стоиловъ обясни, че това разгледвание ще става въ 15-ти членна комиссия.

Г. Любеновъ като каза, че е чель Устава, одобрява го и е готовъ да го подпише, пита бюрото, ще ли се водимъ отъ правилника, т. е. ще ли има право сѣкий да говори или ще говоржтъ само нѣкои и ще си налагатъ мнѣнието?

Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ му отговори, че никому не се е запрѣщавало да си искава мнѣнието, както и нему, Любенову, се дава сега думата.

Г. Любеновъ отговори, като е така нека се прочете заявлението и да се повтори гласоподаванието.

Г. Цанковъ каза, че тоя въпросъ за гласоподаванието е вече свършенъ и е слѣдствие отъ декларацията на ИМПЕРАТОРСКИЙ Комисаръ.

Подпрѣдсѣдателтъ г. Каравеловъ покани Събраннето да отговори на въпроса на г. Наумова.

Г. Горбановъ каза, че поставеный отъ г. Наумова въпросъ е много важенъ но сега има други въпроси, които трѣба да се разгледатъ, именно по кой начинъ ще стане разгледванието на Устава. Освѣнъ това има да рѣшимъ и други въпросъ отговорътъ на княжеското слово трѣба да се прѣведе и на русский езикъ. Освѣнъ това прѣвеждане, и дневницитѣ трѣбва да се прѣвождатъ на русски и азъ прѣдлагамъ да се избержтъ изъ помежду Събраннето трима души, занятието на които да бжде само прѣвожданието на дневницитѣ.

В. Прѣосвещеннѣйшии Григорий за прѣвождението на отговора на Княжеското слово прѣдложи прѣосвѣщеннаго Климента и Т. Икономова, които се и приехж отъ Събраннето, а колкото за превождание на дневницитѣ, той мисли че то е работа на секретаритѣ.

На това послѣдното г. Горбановъ отговори че сѣкий отъ секретаритѣ е натоваренъ съ работа и прѣвожданието на дневницитѣ тѣ не могатъ да земжтъ.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Каравеловъ възлѣзе на трибуната и расправи че въ Трънскій округъ и Брѣзническата околия има 60 хиляди души българи; отъ тамъ трѣбаше да имами 18 прѣдставители. Отказваме ли се сега отъ тия мѣста или не? Какъ ще разгледваме Устава безъ тѣхъ, и изработенъ Уставъ отъ насъ ще има сила и за тѣхъ, ще го приематъ ли тѣ? На това трѣба да се отговори.

Г. Цанковъ мисли, че тоя въпросъ е вънъ отъ компетентността на Събранието. Ний знаемъ само за едно Княжество, но кои му сѫ границитѣ, не знаемъ. Освѣнъ това намъ е забранено да говоримъ за други работи вънъ отъ Устава. Може и сега да ни се каже същото, ако попитаме, защо тука нѣма прѣдставители отъ Трънъ и Брезникъ.

Г. Лукъяновъ отговори, че тия прѣдставители отсъствуватъ на законно основание, именно за това, защото ИМПЕРАТОРСКИЙ Комисаръ по особни обстоятелства не е можелъ да ги пригласи за да присѣдствуватъ въ сегашното Народно Събрание. Колкото за Събранието, то е пълно, защото присѣдствуватъ всички, които сѫ повикани отъ ИМПЕРАТОРСКИЙ Комисаръ.

Г. Цанковъ заключи, че кога е така, то да си глѣдаме работата и да не губимъ врѣмето си.

Г. Наумовъ пакъ попита: отричаме ли се отъ Трънъ и Брѣзникъ или не?

Г. Грековъ отговори, че тоя въпросъ ще се обсъжда, когато паченемъ да разглѣдвами Устава, а именно това мѣсто, дѣто се говори за границитѣ на Княжеството.

Г. С. Илиевъ забѣлѣжи, че ний трѣба да се ръководимъ отъ Словото на Княза и споредъ него прѣди да се разглѣдва Уставътъ, трѣба да се прочете записката на г. Дринова, която ще ни освѣти за сегашната администрация.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Икономовъ на това отговори, че записката, за която е думата, ще се прочете, но Н. Събрание вече прие да чете по напрѣдъ Устава и да нарѣди Комиссия.

Г. Тумпаровъ поддържа мнѣнието на С. Илиева, като наведе и нѣколко думи отъ Словото на Княза, които се отнасятъ до записката на г. Дринова, но

Подпрѣдсѣдательтъ Г. Икономовъ забѣлѣжи, че четеннето на тая записка не може да стане днесъ.

Г. Начевичъ попроси да се подложи прѣдложетието на г. Стоилова за комисията на тайно гласоподавание, понеже забѣлѣжи г. Начевичъ, никой нѣма противенъ на това прѣдложение.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Каравеловъ попроси Събранието да се произнесе върху прѣдложението на г. Стоилова.

Г. Грековъ забѣлѣжи, че споредъ Правилника когато прѣдсѣдателствующий начене да говори за нѣкой прѣдмѣтъ, той вече не може да прѣдсѣдателствува.

На това г. Каравеловъ възрази, че това бива тѣй, когато се разисква същия въпросъ, за който е говорилъ прѣдсѣдателствующий; при това г. Каравеловъ изяви съжаление, че г. Грековъ приемалъ участие въ съставяннето на Правилника.

Прочете се формулированото мнѣние на г. Стоилова и трѣбаше да стане гласоподавание върху му, т. е. приема ли се то или не, но

Г. Поменовъ подне пакъ въпроса за прѣдставителитѣ отъ Трънъ и Брѣзникъ, като каза, че тоя въпросъ е толкова важенъ, щото не можемъ да го заменимъ. Въпросътъ за избиранieto на комисии е тѣсно свързанъ съ тоя въпросъ.

Защо не присѣтствуватъ прѣдставители отъ Трънъ и Брѣзникъ? Дали за това, че тѣ нѣматъ право да присѣтствуватъ или пакъ по законни причини отсътствуватъ?

Подпрѣдсѣдателятъ г. Каравеловъ отговори, че Събранието се задоволи съ обяснението на г. Лукьянова.

Г. Цанковъ добави че за доказателство на това, що каза г. Каравеловъ, той може да покаже и на числото на прѣдставителитѣ отъ Търновский Округъ, което трѣбаше да бѣде по голѣмо.

Г. Лукьяновъ на това обяви, че той съобщилъ вече списъка на прѣдставителитѣ и казалъ, че той списъкъ е автентиченъ; които сж записани въ него, тѣ иматъ право и да присѣтствуватъ въ това Събрание.

Г. Поменовъ попита: тѣзи които сж записани въ официалний списъкъ, а ги нѣма, тука, по законна ли причина отсътствуватъ?

Въ отговоръ на това г. Лукьяновъ каза, че по распорежданьето на ИМПЕРАТОРСКИЙ Комисаръ сж станжали замѣствания и тоя въпросъ е вече рѣшенъ.

Слѣдъ това прѣдложението на г. Стоилова се подложи на явно гласоподаване и се прие отъ 117 души.

Г. Цанковъ забѣлѣжи, че когато има двѣ мнѣния противни едно на друго, то трѣба и върху двѣтѣ да гласоподава и добръ ще бѣде, щото койго е предложилъ едно мнѣние, върху което се гласоподава, да чете гласовѣтъ които се произнесжтъ за противното мнѣние.

На това Подпрѣдсѣдателятъ г. Каравеловъ отговори, че това не може да се приеме, защото имами квестори, длѣжността на които е и да брожтъ гласовѣтъ.

Но г. Цанковъ постоянноува на думитѣ си за да не ставатъ неправилности.

Г. Начевичъ възрази, като каза, че прѣдложението на г. Цанкова може да се приеме само тогава, когато се измѣни Правилникътъ.

Г. Наумовъ попита: ако квесторитѣ трѣбва да брожтъ гласовѣтъ, то защо, като се гласоподаваше върху мнѣнието на г. Стоилова, гласовѣтъ се четохж отъ г. Горбанова.

Подпрѣдсѣдателятъ г. Каравеловъ отговори, като каза че квесторитѣ си даватъ оставката и не рачатъ да си изпълняватъ длѣжността.

Г. Славейковъ, забѣлѣжи, че като се гласоподава върху мнѣнието на г. Стоилова, не трѣбваше ли да се спомѣне и неговото мнѣние?

На това г. Грековъ възрази, като каза, че тоя въпросъ е неумѣстенъ, защото мнѣнието на г. Стоилова се подложи на гласоподаване и Народното Събрание се вече произнесе. Ако г. Славейковъ иска, щото и неговото мнѣние да се подложи на гласоподаване, то може да стане сега.

Г. Цанковъ каза, че пожеже мнѣнието на г. Славейкова е противно на мнѣнието на г. Стоилова, то трѣбваше прѣди гласоподаваньето да се прѣдложи и Славейковото мнѣние.

Подпрѣдсѣдателятъ г. Каравеловъ забѣлѣжи, че Събранието това не го пожела.

Слѣдъ това Събранието се распусти за 10 минути, за да напиши бюлетинитѣ си за тие, които желае да бждатъ членове на комиссията.

Засѣданието подновено, г. Цанковъ пое думата и каза, че той и по на- прѣдъ просилъ Събранието да го не избира за членъ на комиссията, защото той не раздѣля мнѣнието на г. Стоилова, че тоя законъ е най добръ, който е осно- ванъ на науката. За единъ народъ прибави, г. Цанковъ, тоя законъ е най добръ, който е за него и който той одобри.

Законътъ на Черна Гора може би не е основанъ на научни теории, но той е добръ за тѣхъ. Законитѣ на Франция може да сж основани на науката, но тѣ за Черна Гора не струватъ. Затова той постоянно да казва, че законитѣ, които ще се изработватъ за нашия народъ, трѣба и да се разглѣждатъ отъ народнитѣ прѣдставители, а не отъ учени комиссии.

Подпрѣдсѣдательтъ г. Каравеловъ забелѣжи, че това зависи отъ Народ- ното Събрание, и слѣдъ това покани прѣдставителитѣ да си донесятъ бюлетинитѣ.

Като се поканихъ квесторитѣ да си заемтъ длѣжността, г. А. Стояновъ за- белѣжи, че нѣкои отъ Събранието исказали къмъ него недовѣрие, затова той се отрича отъ квесторската длѣжностъ, и може да ѝ поеме само тогава, когато иска- завшитѣ къмъ него недовѣрие си зематъ думитѣ назадъ.

Г. Начевичъ помоли г. А. Стоянова да постави патриотическитѣ си чув- ства по горѣ отъ самолюбието и да си приеме службата.

Прѣосвященный Климентъ, сѣщо помоли г. А. Стоянова да се не отрича отъ квесторството, като прибави, че вчера и днесъ мнозина се докачихъ, защото въ събранието имаше раздражение.

Г. А. Стояновъ постоянно на думитѣ си и г. Подпрѣдсѣдатель при- глаши втория квесторъ г. Михайловскаго, който се и яви да чете гласовѣтѣ.

Гласоподавахъ 198 души. и слѣдствието бѣ, че 9 души придобихъ пжлно вишегласие за членове на комиссията, а имено :

1. Г. Стоиловъ	163	гласа.
2. Г. Балабановъ	152	"
3. Г. Т. Икономовъ	152	"
4. Преосв. Климентъ	141	"
5. Г. Цановъ	134	"
6. Г. Начевичъ	141	"
7. Г. Грековъ	131	"
8. Високопреосв. Симеонъ	129	"
9. г. Д. Цанковъ	100	"

За оние, които не сж получили вишегласие остава за 10 того да стане баллотировка.

Засѣданието се закри на 6 и половина часа слѣдъ обѣдъ.

Прѣдсѣдатель : **Видинский Анѣимъ.**

Уполномоченный Императорскаго Россійскаго Коммисара **С. Лукияновъ.**

Подпрѣдсѣдатели : **Каравеловъ, Т. Икономовъ.**

Секретари : **Архимандритъ Константинъ, К. Стоиловъ, И. Н. Гюзелевъ, П. Генчовъ, Р. Каролевъ, П. Горбановъ.**